

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

5-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urinbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Qurbonova Marg'uba</i> O'ZBEK TILI VA TIL SIYOSATI: TARIXIY EVOLYUTSIYA VA ZAMONAVIY OMMALASHTIRISH VOSITALARI	13-15
<i>Polvanov Azim Kuchkarovich</i> AMIR TEMUR QO'SHINIDA HARBIY TA'MINOT VA ASKAR SAFARBARLIGINING MANBALARDA YORITILISHI	16-21
<i>Esnazarova Zulfiya Baltashovna</i> QORAQALPOQLARNING SHAHAR MADANIYATI (1873 – 1924)	22-27
<i>Axmedov Shaxzod Farxod o'g'li</i> O'ZBEKISTONDAGI YOSHLAR TASHKILOTLARI FAOLIYATI TARIXIDAN (1991 – 2017-yillar)	28-36
<i>Mamajonov Alisher, Alisherov Abduvohid</i> IKKINCHI JAHON URUSHI JANG MAYDONLARIDA ANDIJONLIK RAHBAR XODIMLARining ISHTIROKI	37-43
<i>Mamasaidov Lutfillo Payzullo o'g'li</i> XALQ TA'LIMI SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA HAMKORLIK ALOQALARI	44-47
<i>Asadova Ra'no Baymanovna</i> INNOVATIVE APPROACHES TO URBAN PLANNING AND TOURISM INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT IN NEW UZBEKISTAN (CASE STUDY OF INDIA'S EXPERIENCE)	48-52
<i>Esanova Nilufar</i> 1991-2024 YILLARDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING SANOAT SOHASIDA HAMKORLIGI: NATIJALAR VA ISTIQBOLLAR (HINDISTON VA XITOIY MAMLAKATLARI MISOLIDA)	53-56
<i>Abdug'aniyev Bekzod Abduvali o'g'li</i> O'ZBEK XONLIKLARI VA USMONLI DAVLATI HUKMDORI SULTON SULAYMON O'RTASIDAGI SIYOSIY ALOQALAR	57-64
<i>Xudoyberdiyev Axrorboy Nabi o'g'li</i> HUDUDIIY YONDASHUV ASOSIDA YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATINI AMALGA OSHIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA	65-70
<i>Zokirjanov Mirzohid Shuxrat o'g'li</i> XIX ASRNING IKKINCHI YARMI – XX ASR BOSHLARIDA BOKU NEFT SANOATINING ROSSIYA IQTISODIIY HAYOTIDA TUTGAN O'RNII	71-74
<i>Xudayberdiyev Utkir Toshmuradovich</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA TOSHG'UZOR-BOYSUN-QUMQO'RG'ON TEMIR YO'LINING QURILISHI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIIY AHAMIYATI	75-80
<i>O'rmonov Husniddin Baxriddin o'g'li</i> ULUG' VATAN URUSHINING DASTLABKI YILLARIDA O'ZBEKISTON SANOATI	81-88

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Urdushev Xamrakul, Sirojiddin Eshanqulov

MEVA-SABZAVOTCHILIK KLAUSTERLARI:

EKSPORTGA YO'NALTIRILGAN RIVOJLANISH 89-98

Maxammadaliyeva Muslimaxon Sherali qizi

MOBIL ILOVALAR ORQALI XIZMAT KO'RSATISH:

QULAYLIKMI YOKI NAZORAT VOSITASIMI? 99-104

Xakkulov Akbar Uralovich

MARKAZIY BANK FOIZ SIYOSATINING BANKLARNING FOIZ RISKIGA TA'SIRI 105-111

Amonov Mehridin Oromiddinovich

TADBIRKORLIK FAOLIYATINI BOSHQARISHDA RAHBARLIK USLUBI:

AVTOKRATIK RAHBARLAR 112-117

Ismoilova Dilfuza Ibodullayevna

HUDUDLARDA AHOLI SALOMATLIGINI TA'MINLANGANLIK DARAJASINI

BAHOLASH USULLARI VA MEZONLARI 118-125

Yangiboyev Rustam Berdiyarovich

TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIGINI BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI 126-131

Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich

DXSH LOYIHALARIDA INVESTITSION KRAUDFANDING MODELIDAN

FOYDALANISH ORQALI INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISH VA UNI TURISTIK

XIZMATLAR KO'RSATISH SOHASIDA QO'LLASH ISTIQBOLLARI 132-143

Eshqobilova Nigoraxon, Qurbonova Safiyabonu

DAVLAT BUDJETINING DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING

NAZARIY ASOSLARI 144-150

Umronov Eldorbek Sodirovich

HUDUDLARDA INNOVATSION XIZMATLAR TURLARI RIVOJLANISHINING

EKZOGEN VA ENDOGEN OMILLARI, ULAR TASNIFI VA KO'RSATKICHLARI 151-159

Turgunov Jasurbek, Siddikova Farangiz

OPPORTUNITIES AND PROSPECTS FOR DEVELOPING A GREEN ECONOMY

IN UZBEKISTAN 160-172

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Ahmedova Dilrabo

YOSHLARNING MA'NAVIY-AXLOQIY QIYOFASINING SHAKLLANISHIGA TARIXIY

JARAYONLARNING TA'SIRI 173-177

Raxmatova Xolidaxon Xolikovna

NAQSHBANDIYLIKDAGI MUROSA FALSAFASIGA OID QARASHLARINING

FALSAFIY TAHLILI 178-184

Kurbonaliyev Ural Xatamovich

ZAMONAVIY AXLOQIY INQIROZ SHAROITIDA ABU MUHAMMAD ABDULLOH

DORIMIY MEROSINING YOSHLAR MA'NAVIYATINI YUKSALTIRISHDAGI ROLI 185-189

Soipova Mavjuda Karimjanovna

FAZL IBN AHMAD TA'LIMOTIDA BILISH MASALASI 190-194

<i>Jabborova Saodat Sattorovna</i> MA'NAVIYAT DAVLAT VA JAMIYAT RIVOJLANISHINING ASOSI	195-198
<i>Fayziyev Xurshid Jumayevich</i> VOLTER FALSAFIY QARASHLARIDA FRANSIYADA AGRAR MUNOSABATLAR TAHLILI	199-204
<i>Olimova Moxinur Ravshanbek qizi</i> YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA MA'NAVIYATNING O'RNI	205-208
<i>Usarkulov Oybek</i> O'ZBEKISTON VA JANUBIY KOREYA O'RTASIDAGI MADANIY, ILMIY-TEXNIKAVIY ALOQALARNING IJTIMOIIY AHAMIYATI	209-214
<i>Majidov Sodiqjon Sadullayevich</i> IJTIMOIY ZIDDIYATLAR VA IJTIMOIIY FALSAFIY TALQINLAR	215-218
<i>Абдуллаева Икбола Мохировна</i> КНИГА – КАК ОДИН ИЗ ОСНОВНЫХ ВИДОВ ИСКУССТВА – ИСКУССТВО СЛОВА	219-226
<i>Yusupova Ranoxon Tolibjonovna</i> MUHANDISLIK TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOIIY- FALSAFIY OMILLARI	227-230
<i>Turabova Sevara Kattaqulovna</i> GLOBAL MEHNAT BOZORIDA SOFT SKILLS VA IJTIMOIIY ONGNING STRATEGIK INTEGRATSIYASI	231-235
<i>Rustamov Ramz Rizoqulovich</i> DESTRUKTIV TARG'IBOT TA'SIRIDAN HIMOYALANISHDA TANQIDIY TAFAKKURNI SHAKLLANTIRISH AHAMIYATI	236-240
<i>Aslanov Said Karimovich</i> TIZIMLI YONDASHUV VA BOSHQARUV FAOLIYATING O'ZORO ALOQADORLIGI	241-244
<i>G'aniyev Elbek Abdizoitovich</i> YOSHLARDA AXLOQIIY INQIROZ KUCHAYISHIDA OMMAVIIY AXBOROT VOSITALARINING ROLI	245-248
<i>Bozarov Dilmurod Mirzarasulovich</i> SINERGETIKANING ONTOLOGIK MUAMMOLARNI HAL ETISHDAGI O'RNI	249-252
<i>Ochilova Nigora Ruzimuratovna</i> GLOBAL MUAMMOLARNI BARTARAF ETISHDA XALQARO KUCHLAR BIRLASHUVINING AHAMIYATI	253-258
<i>Azimov Ozod Mamatkulovich</i> YOSHLARDA EKOESTETIK DUNYOQARASHNI SHAKLLANTIRISHNING FALSAFIY ASOSLARI	259-264
<i>Xolmirzayeva Jumagul Xamdamovna</i> TARIXIIY MANBALARDA YOSH MUTAXASSISLARNI RIVOJLANTIRISH HAQIDAGI QARASHLAR	265-271
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Мамбетов Сердар Ахмедович</i> СПОСОБЫ ПЕРЕВОДА РУССКИХ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ НА КАРАКАЛПАКСКИЙ ЯЗЫК	272-280

<i>Qurbanova Hilola Maqsadbek qizi</i> PRACTICAL NEEDS' ANALYSIS OF SOME BILINGUAL STUDENTS	281-288
<i>Rakhmonova Yulduz Khusanovna</i> A HETEROGENEOUS LEGACY: EXAMINING HEMINGWAY'S STYLE IN HIS LATER YEARS	289-295
<i>Yakubova Nilufar Egamberganovna</i> ESKI O'ZBEK TILIDA TAF'IL QOLIPLI O'ZLASHMALAR	296-301
<i>Sadullayeva Muxlisa Xamrayevna</i> ZAMONAVIY O'ZBEK HIKOYALARIDA BADIY KONFLIKT MASALASI	302-307
<i>Shomurodova Shahlo, Axmedjanova Farida</i> MARGARET DRABBLING "THE MILLSTONE" ASARIDAGI NOYOB KO'RINISH	308-311
<i>Nazarov Sardor Shamurodovich</i> A COMPARATIVE STUDY OF THE STRUCTURAL-SEMANTIC FEATURES OF ENGLISH AND UZBEK WORD COMBINATIONS	312-315
<i>Otajonova Dildor Baxtiyarovna</i> HAQORAT VA TAHDIDLAR BILAN BOG'LIQ DA'VOLARNI SUD-LINGVISTIK EKSPERTIZADAN O'TKAZISH ALGORITMI	316-325
<i>Файзуллина Наргиза Дамировна</i> СОВРЕМЕННЫЕ СИНОНИМЫ И ТЕРМИНЫ КОМПЬЮТЕРНО-ИГРОВОГО СЛЕНГА В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	326-331
<i>Sodiqova Dinora Ilhom qizi</i> ANALYSIS OF PRINCIPLES OF CONVEYING FEELINGS CONCERNING LITERARY TRANSLATION	332-337
<i>Nazimova Himmatoy</i> "DEV" VA "YALMOG'IZ" OBRAZI ETIMOLOGIYASI, KELIB CHIQISHI VA MADANIY ILDIZLARI TAHLILI	338-342
<i>Arziqulova Xurshida, Mustanova Shohista</i> SHARQ VA G'ARB DRAMATURGIYASI: MADANIY ALOQALAR VA ILHOM MANBALARI	343-348
<i>Azizova Feruza Rejavalievna</i> TA'LIM JARAYONIDA INNOVATSION G'OYALAR VA TEXNOLOGIYALARNI JORIY QILISH ZAMONAVIY TA'LIMNING BOSH STRATEGIYASI	349-353
<i>Agzamova Gulrux Ravshan qizi</i> XITOIY TILIDAGI MUHOJIRAT ATAMALARINING UMUMIY VA XUSUSIY BELGILARI	354-358
<i>Sherkulov Sardor Komilovich</i> SOCIAL PROBLEMS IN THE WORKS OF THOMAS HARDY: AN INVESTIGATION OF CLASS INEQUALITY, GENDER AND INDUSTRIALIZATION	359-364
<i>Rasulov Zubaydullo, G'ayratova Oybegim</i> DISKURS — LINGUAPRAMAGMATIK YONDASHUV OBYEKTI SIFATIDA	365-368
<i>Bozorova Umida Qilichovna</i> BADIY KIRITMALARNI ROSSIYADA O'RGANILISHI	369-372
<i>Nuriddinova Huriyat Baxtiyorovna</i> TOPISHMOQLARNING SEMANTIK XUSUSIYATLARI	373-376

Mamadiyeva Hilola

TAOM NOMLARINING TARJIMA JARAYONIDA MADANIY TAFOVUTLARNING

TA'SIRI 377-384

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Abdullayeva Nodira Odil qizi

OILAVIY (MAISHIY) ZO'RAVONLIK OMILLARI MAJMUASI 385-393

Jo'raqulov Javohir Musoqul o'g'li

TOVLAMACHILIK JINOYATINI AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN

FOYDALANIB SODIR ETISH AMALIYOTI: MUAMMO VA YECHIMLAR 394-399

Otamirzayev Oybek Murodullo o'g'li

YER OSTI SUVLARINI MUHOFAZA QILISH VA ULARDAN FOYDALANISHNING

PREDMETI VA USULLARI 400-407

Утебаев Саламат, Калбаева Эльдора

ВОПРОСЫ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПРЕСТУПЛЕНИЕ

ХУЛИГАНИЯ В НЕКОТОРЫХ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ 408-413

Nuriddinov Ismoil O'lmas o'g'li

BURHONUDDIN MARG'INONIYNING "HIDOYA" ASARIDA JINOYAT VA JAZO

MUVOZANATIGA OID AYRIM MASALALAR 414-420

Jabbarova Yulduz Ibrohim qizi

SUN'IY INTELLEKTNING NOTO'G'RI XULOSALARI (GALLYUTSINATSIYALAR):

MOHIYATI, SABABLARI VA HUQUQIY TARTIBGA SOLISH ZARURATI 421-432

Burxonov Shahzod Burxon o'g'li

XALQARO MEHNAT STANDARTLARI VA MEHNAT SHAROITLARINI

TARTIBGA SOLISH 433-438

Avezov Umidjon Toshpulatovich

O'ZBEKISTONDA KASABA UYUSHMALARI FAOLIYATINING RIVOJLANISH

BOSQICHLARI TAHLILI 439-446

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Максудов Улугбек Курбанович

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ ФОРМИРОВАНИЯ АКТИВНОСТИ

СТУДЕНТОВ В ИННОВАЦИОННЫХ И СТАРТАП-ПРОЕКТАХ

В УСЛОВИЯХ МИРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ 447-453

Lutfillayev Maxmud, Egamberdiyeva Feruza

SUN'IY INTELLEKT TUSHUNCHASI, TARIXI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI 454-458

Haqberdiyev Baxtiyor Rustamovich

O'QUV FAOLIYATI TAMOIYILLARIDA INTEGRATIV VA SINERGETIK YONDASHUVLAR 459-463

Jamolova Gulbadanbegim, Muhammadiyeva Elmera

TALABALARDA TAHLILIY FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK

ASOSLARI 464-468

Mamajanov Raxmatilla Yakubjanovich

TA'LIM JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN KOMPLEKS

FOYDALANISHNING METODIK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 469-478

<i>Ishonkulov Ashraf Kurbonkulovich</i> GLOBALLASHUV SHAROITIDA TA'LIM JARAYONIDA INFORMAL TA'LIM YONDASHUVDAN FOYDALANISH ZAMONAVIY PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA	479-484
<i>Esboganova Baxit Daribayevna</i> UMUMTA'LIM MAKTABLARDA CHIZMACHILIK DARSLARIDA O'QUVCHILARGA AMALIY MASHG'ULOTLAR OLIB BORISH METODIKASI	485-490
<i>Kamalova Dilnavoz, Amurillayeva Munira</i> TEKNOLOGIYA DARSLARINI O'TISHDA SINFDAN TASHQARI ISHLARNI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATI	491-495
<i>Абдуллаева Дилдора Улугбековна</i> АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРАВОВЫХ ДИСЦИПЛИН В ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗАХ	496-503
<i>Xamidova Zaynura Ramazonovna</i> STEAM TA'LIM TEKNOLOGIYASINING TA'LIM JARAYONIDA QO'LLANILISHI VA RIVOJLANISHIDA PEDAGOGIK MUAMMOLAR	504-508
<i>Mustayeva Guldora, Mustayeva Guliston</i> SCIENTIFIC FOUNDATIONS OF REFLECTION MECHANISMS IN PEDAGOGICAL ACTIVITY	509-514
<i>Avazova Munisa</i> TA'LIM DIZAYNIDA O'QUVCHILARNING MOTIVATSIYASINI OSHIRISH: GAMIFIKATSIYA VA INTERAKTIV METODLARNING TA'SIRI	515-517
<i>Abdullayeva Mohigul, Fazlitdinov Muhammadali</i> SUN'IY INTELLEKT VA AXBOROT TEKNOLOGIYALARINING XXI ASRDAGI ROLI HAMDA ULARNING TURLI SOHALARGA TA'SIRINI O'RGANISH	518-521
<i>Urinova Dilbar Abdusamat qizi</i> MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TA'LIM FAOLIYATINI MODERNIZATSIYA QILISHDA TARBIYACHILARNING OTA-ONALAR BILAN ISHLASHINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI	522-526
<i>Turdaliyeva Qizlarxon Ilhomjon qizi</i> BOSHLANG'ICH SINFLARDA INGLIZ TILI O'QITISHNING FUNKSIONAL YONDASHUV METODLARI	527-532
<i>Baratov Jo'raqo'zi Shukurjon o'g'li</i> BO'LAJAK MUHANDISLARNI TAYYORLASHDA AMALIY MASHG'ULOTLARDA NOSTANDART TOPSHIRIQLARDAN FOYDALANISH METODIKASI	533-539
<i>Suvanova Gulbaxor Baxromovna</i> KO'P MILLATLI MAKTABLARDA MADANIYATLARARO KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YONDASHUVLAR	540-543
<i>Qarshiyeva Muborak, Karshiyev Jaxongir</i> BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING LINGVISTIK KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH ORQALI XALQARO BAHOLASH DASTURLARI (PIRLS)GA TAYYORLASH USULLARI	544-547
<i>Djurayeva Nargis Narkulovna</i> BOSHLANG'ICH TA'LIM PEDAGOGIKASIDA O'QUVCHILARDA NAFOSAT TARBIYASINING O'RNI	548-552

<i>Otabayev Iskandar Abdug'aniyevich</i> KREDIT-MODUL TIZIMI ORQALI O'QUV REJALARINI ISHLAB CHIQISH VA ULARNI AMALIY TATBIQ ETISH BOSQICHLARI	553-562
<i>Bozorov Zokir, Ravshanova O'g'ilshod</i> BO'LAJAK MATEMATIKA FAN O'QITUVCHILARINING PLANIMETRIYA BO'YICHA KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA TALABALAR MUSTAQIL ISHLARINING ROLI	563-568

Received: 15 April 2025

Accepted: 1 May 2025

Published: 10 May 2025

Article / Original Paper

MECHANISMS FOR IMPROVING THE WORK OF TEACHERS WITH PARENTS IN MODERNIZING EDUCATIONAL ACTIVITIES IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS

Urinova Dilbar Abdusamat kizi

Independent researcher of the MTTDMQTMOI

Abstract. The article is devoted to the analysis of the process of preschool education through modern pedagogical technologies for the parent community, means of involving parents in education. Interaction between parents and kindergartens is a necessary condition for any development of preschool children. Because the best result is achieved when educators and parents work together. , by supporting the educational process, the quality of the educator's work with the parents of the children and the creation of kindergartens is popularized.

Keywords: preschool education, parents, family, modern technology, family club, trust mail, preschool educational organization, open training.

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TA'LIM FAOLIYATINI MODERNIZATSIYA QILISHDA TARBIYACHILARNING OTA-ONALAR BILAN ISHLASHINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI

Urinova Dilbar Abdusamat qizi

MTTDMQTMOI mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya. Ushbu maqola ota-onalar hamjamiyatiga, ularning ta'limga jalb qilinishiga qaratilgan zamonaviy pedagogik texnologiyalari orqali maktabgacha ta'lim jarayoni tahlil qilindi. Ota-onalar bilan bog'cha o'rtasidagi o'zaro munosabatlar bu-maktabgacha yoshdagi bolalarning har tomonlama rivojlanishi uchun zarur shartidir. Chunki eng yaxshi natija tarbiyachilar va ota-onalar birgalikda harakat qiladigan joyda erishiladi. Shuningdek, o'quv jarayonini qo'llab-quvvatlash orqali tarbiyachining tarbiyalanuvchilarning ota-onalari bilan ishlash sifatini oshirish va bolalar bog'chasi faoliyatini ommalashtirishdir.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, ota-ona, oila, zamonaviy texnologiya, oila klubi, ishonch pochta, maktabgacha ta'lim tashkiloti, ochiq mashg'ulot.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I5Y2025N85>

Kirish. "Maktabgacha ta'lim" milliy loyihasi doirasida ta'lim sifati va qulayligini oshirish birinchi o'ringa qo'yilmoqda – bu modernizatsiyaning eng muhim vazifalaridan biridir. Hozirgi vaqtda maktabgacha ta'lim jarayonining sifati o'zgarib, zamonaviy dunyo talablari va xorijiy davlatlar tajribasidan kelib chiqadigan yangi shakl va mazmunga ega bo'lmoqda. Ushbu maqsadga erishish uchun maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quv mazmuni va o'quv dasturlarini o'zgartirish, bu o'zgarishlar orqali natijalari va shartlarini tushunish ustida ishlamoqda. Mashg'ulot mavzulari bo'yicha biz nafaqat maktabgacha yoshdagi bolalar va tarbiyachilarni, balki tarbiyalanuvchilarning oilalarini ham hisobga olamiz.

Oila va bolalar bog'chasining o'zaro hamkorligi ta'limni modernizatsiya qilish jarayonining eng muhim tarkibiy qismidir. Bola rivojlanishining muvaffaqiyati bevosita

tarbiyachilarning tarbiyalanuvchilarning oilalari bilan hamkorlik qilish darajasiga bog'liq. Bizning kelajagimiz — bu bolalar, bog'cha va oila bolalarni ijtimoiylashtirishning ikkita muhim vositasidir. Musiqa uchta ustun (qo'shiq, raqs, marsh)ga tayangandek, maktabgacha yoshdagi bolalarni tarbiyalash va o'qitish bo'yicha ishlar ham uchta asosiy tarkibiy qismga — tarbiyachi + ota-ona + bolaga tayanadi. Ota-onalar va tarbiyachilarning o'zaro hamkorligi maktabgacha yoshdagi bolalarning har tomonlama rivojlanishi uchun zarur shartdir, chunki tarbiyachilar va ota-onalar birgalikda harakat qilganda eng yaxshi natijalarga erishiladi. Ko'pgina zamonaviy oilalarning muammosi — ularning maktabgacha ta'lim tashkilotining ta'lim jarayonidan ajralishi, buning sababi, birinchi navbatda, ularning bandligi; va yetarli vaqt bo'lmaganligi sababli, ular bolaning rivojlanishi uchun bolalar bog'chasi bilan muloqot qilish imkoniyatiga ega emaslar. Ushbu muammoni tarbiyachilar va ota-onalar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning yangi zamonaviy turi — ta'lim faoliyatini modernizatsiya qilish orqali axborot-kommunikatsiya makonidan foydalanish yordamida hal qilish mumkin va kerak [1- № 5.].

Muhokama, natija va metodologik tahlil. Global taraqqiyot va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi tarbiyalanuvchilarning oilalari bilan ishlash shakllarini takomillashtirish zarurligini ko'rsatmoqda. Ota-onalar bilan ishlashni takomillashtirish maktabgacha ta'lim tashkiloti faoliyatining yetakchi yo'nalishlaridan biridir. Zamonaviy innovatsion texnologiyalarni tarbiyalanuvchilarning oilalari bilan ishlashning an'anaviy shakllari bilan uyg'unlashtirgan holda, biz ota-onalarni o'quv jarayoniga jalb etib, ularni tadbirlar, natijalar va o'zaro hamkorlikning keyingi rejalari haqida xabardor qilish ustida ishlaymiz.

Ushbu yo'nalishda biz an'anaviy shakllardan foydalanamiz, masalan: suhbatlar, maslahatlar, so'rovlar, ota-onalar yig'ilishlarini o'tkazish, birgalikda dam olishni tashkil etish. An'anaviy shakllar bilan bir qatorda biz ta'lim jarayoniga yangi zamonaviy texnologiyalarni joriy qilmoqdamiz: ijtimoiy tarmoqlar va messenjerlar orqali masofaviy o'zaro ta'sir, ota-onalarni ijtimoiy tadbirlarga jalb qilish, ko'ngillilar harakati, muammoli vaziyatlarni yaratish va ularni konstruktiv hal qilish variantlarini izlash, birgalikda ijtimoiy videofilmlar yaratish, maktabgacha yoshdagi bolalarni o'qitishda qo'llaniladigan interaktiv ekskursiyalar shular jumlasidandir. An'anaviy ish shakllarini innovatsion texnologiyalar bilan integratsiyalashuvi maktabgacha ta'lim tashkilotida amalga oshirilayotgan ota-onalar bilan ishlashni takomillashtirish tamoyillaridan biridir.

Tarbiyalanuvchilarning oilalari bilan ishlashda biz turli xil qiyinchiliklar va muammolarga duch kelamiz, ularni hal qilish keyingi birgalikdagi faoliyatning muvaffaqiyati va natijalariga bevosita ta'sir qiladi. Tarbiyachilar oldida turgan muammolardan biri ota-onalarni bolalarining maktabgacha ta'lim tashkilotida bo'lish shartlari bilan tanishtirishdir. Samarali hamkorlik uchun birinchi taassurot juda muhim. Ota-onalar farzandining keyingi rivojlanishi va o'sishi uchun bolalar bog'chasiga borishi zarurligi va jiddiyligini bilishlari kerak. Tarbiyalanuvchilarning oilalari bilan birgalikda biz bolaning qiziqishlari va imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda hamkorlik tizimini, maqsad va vazifalarning birligini va ularni hal qilish usullarini ishlab chiqamiz. Biz faol individual ishlarni olib boramiz, bu oiladagi tarbiya sharoitlarini, oilaviy an'analarni, har bir oila a'zosining xarakterini o'rganishni o'z ichiga oladi. Ota-onalar va bolalarning individual ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda, biz kelgusida hamkorlik qilish uchun zarur va samarali hamkorlik shaklini tanlaymiz.

Bolaning bolalar bog'chasida bo'lish shartlari bilan tanishganda, ota-onalar xuddi farzandlari kabi o'ziga xos moslashish davrini boshdan kechiradilar. Shu munosabat bilan ular ma'lum qo'rquv, ishonchsizlik va noaniqlikni boshdan kechirishlari mumkin. Ushbu muammoni bartaraf etish uchun biz ota-onalarni ta'lim jarayoniga jalb qilamiz va bu yerda biz nafaqat "mijoz" va "ijrochi" sifatida harakat qilamiz, balki teng huquqli sherik bo'lamiz. Bog'cha eshiklari nafaqat bolalar, balki ularning ota-onalari uchun ham doim ochiq. Maktabgacha ta'lim tashkilotida "oila klubi" mavjud bo'lib, uning asosiy maqsadi ota-onalarning bolalar bog'chasiga borishining o'ziga xos xususiyatlari to'g'risida g'oyalarni shakllantirish va ularning moslashish davrida birga bo'lishlari uchun imkoniyat yaratishdir. Bu borada "Ishonch pochta" ni yaratilishi — ota-onalar bolalar bog'chasiga tashrif buyurishda duch kelgan muammolari, ularga nima yoqdi va nima yoqmadi, ushbu muammolarning qanday yechimlarini ko'rishlari, o'z xohish-istaklari va maktabgacha ta'lim tashkiloti ishi bo'yicha fikr-mulohazalarini aytib berishlari mumkin bo'lgan xat qoldirishlari mumkin. Barcha xatlar ko'rib chiqiladi va yuzaga keladigan kelishmovchilik va qiyinchiliklarni bartaraf etish uchun mumkin bo'lgan yechimlar qabul qilinadi. Ota-onalar yanada ochiq bo'ladilar va shu bilan ta'lim tashkiloti tarbiyachilari bilan ishonchli munosabatlar shakllanadi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki o'tgan o'quv yilida jahon banki bilan hamkorlikda tashkil etilgan loyiha davomida bir qator muammolarga ham duch kelindi. Xususan, bir qator pedagoglar hamon eskicha uslubdan voz kecha olmayapti. Bog'chalarda ta'lim sifati va pedagoglar salohiyati o'rganilish asnosida tarbiyachilar o'yin mashg'ulotlaridan kam foydalanishi aniqlandi. Yangicha usuldagi o'yin markazlari kerakli darajada qo'llanilmagan, tarqatma materiallar va o'yinchoqlardan foydalanishda esa absurd darajada loqaydlikka yo'l qo'yilgan [2]. Masalan, ba'zi bog'chalarga berilgan o'quv-didaktik materiallar va o'yinchoqlar hamon yangi holatda turgani aniqlandi. Tarbiyachilar uni ishlatmasdan, shunchaki tekshiruvchilarga ko'rsatish uchun saqlab qo'ygan. Aslida bu materiallar va o'yinchoqlar bolalar ta'limi va tarbiyasi uchun foydalanish asnosida buzilib, yo'q bo'lib ketishi kerak edi, ammo bir qator MTTlarda ushbu jihozlar yangi holatda shkaflarda saqlanayotgani aniqlandi.

Tarbiyalanuvchilarning oilalari bilan ishlashda biz ularning farqlariga duch kelamiz — har birining o'ziga xos qiyinchiliklari va muammolari bor. Bizning oldimizda keyingi qo'shma ishimizga ta'sir ko'rsatadigan muhim vazifa — hissiy aloqa o'rnatish va "shiriklik munosabatlari" istagi bor. Buning uchun biz har bir oila hayotining turli holatlarini tahlil qilamiz va muayyan vaziyatda o'zaro ta'sir qilish usullari va vositalarini tanlashda to'g'ri yechimni tanlaymiz. Biz bolaning oilasining xususiyatlarini aniqlash uchun so'rovlar, testlar va turli xil psixologik va pedagogik treninglar o'tkazamiz. Tajriba shuni ko'rsatdiki, ko'pgina ota-onalar ta'lim va ijtimoiy-madaniy ko'nikmalarni singdirish sohasida maxsus bilimga ega emaslar va bolalar bilan aloqa o'rnatishda muayyan qiyinchiliklarga duch kelishadi. Ota-onalarga yordam berish uchun maktabgacha ta'lim tashkilotida maslahat markazi mavjud bo'lib, u yerda tarbiyachilar ota-onalarning psixologik-pedagogik kompetensiyasini rivojlantirish va yaxshilash, bolalarni tarbiyalashda maslahat va uslubiy yordam ko'rsatadilar. Masofaviy maslahatlardan foydalanish amaliyoti ota-onalardan yordam so'rab murojaatlar sonini ko'paytirdi. Bu to'g'ridan-to'g'ri, ularning bandligi tufayli barcha ota-onalar bizning tashkilotimizga tashrif buyurishi mumkin emasligi va masofadan turib ishlagan holda, ota-onalar uchun ham, maslahatchining maslahat uchun eng qulay vaqtni tanlashingiz mumkin.

Bolalar bog'chasida qo'shma tadbirlarni o'tkazish an'anaga aylangan: bayramlar, ko'ngilochar tadbirlar, fotoko'rgazmalar dizayni va mahorat darslari. Ota-onalar ta'lim tashkiloti faoliyatida faol ishtirok etib, nafaqat bolalar bog'chasi xodimlari, balki bir-birlari bilan ham tanishadilar, bu tarbiyachiga ota-onalarning umumiy manfaatlarini aniqlashga va kelgusida jamoaviy faoliyat rejasini ishlab chiqishga yordam beradi.

Ota-onalar va tarbiyachilar yig'ilishlari maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning an'anaviy shakllaridan biridir. Oldin ham, hozir ham ota-onalarning yig'ilishlarga ommaviy qatnashishi bilan bog'liq muammo bor edi. Ammo zamonaviy texnologiyalar bizga bu muammoning samarali yechimini topishga yordam berdi. Tarbiyalanuvchilarning ota-onalari bilan ijtimoiy tarmoqlar va messengerlar orqali faol ishlaymiz. Ota-onalarning roziligi bilan biz guruh suhbatlarini yaratdik, unda bolalarning bog'chadagi mashg'ulotlari va mashg'ulotlari haqidagi ma'lumotlarni ota-onalar suhbatlar davomida muhokama qilamiz. Ota-onalarga video va fotosuratlar yuboramiz, o'tkazilgan tadbirlarning maqsad va vazifalari va erishilgan natijalar bilan tanishtiramiz. Faol ma'lumot almashinuvi natijasida ota-onalar o'zlarini qiziqtirgan savollarni berishlari va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarni belgilashlari mumkin.

Ota-onalar manfaati – iqtisodiy barqarorlik, bandlik, turli xil oqimlarga kirib ketishning oldi olinadi, qadriyatlar tiklanadi, ota-onani hurmat qilish, ularni qadriga yetish, mehr-oqibat, mehnatsevarlik, vatanparvarlik kabi xususiyatlar rivojlanadi [3-№4].

Ota-onalar ishtirokidagi ochiq mashg'ulotlar maktabgacha ta'lim tashkilotida ota-onalarning tarbiyalashdagi pedagogik mahoratini shakllantirish va turli pedagogik vaziyatlarni amaliyotda hal etish bo'yicha amalga oshirilayotgan samarali yo'nalishlardan biridir. Birgalikdagi faoliyat jarayonida tarbiyachi va ota-onalar belgilangan vazifalarni hal qilish yo'llarini izlaydilar. Ushbu ish shakli ota-onaga ta'lim faoliyatining murakkabligi va o'ziga xosligini tushunishga yordam beradi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotidagi tarbiyalanuvchilarning oilalari nafaqat psixologik va pedagogik yordam oladi, balki turli ijtimoiy tadbirlarda faol ishtirok etadilar va shu orqali maktabgacha ta'lim tashkilotiga, balki butun jamiyatga "zarurligini" tushunadilar. Ijtimoiy faoliyat zamonaviy dunyo uchun juda muhim va ahamiyatli bo'lib, erta yoshdan boshlab atrofimizdagi dunyoga qanday yordam berish mumkinligini shaxsiy misol orqali ko'rsatish kerak. Ijtimoiy kampaniyalarimizdan asosiy maqsad bolalarning jamiyat hayotiga munosabatini rivojlantirish va ularning ota-onalarida fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishdan iborat. Biz ekologik musobaqalarni o'tkazamiz: chiqindi qog'oz, ishlatilgan batareyalar va quvvat elementlarini yig'ish. Har qanday tanlov yakunida biz natijalarni sarhisob qilamiz va aksiyalarning eng faol ishtirokchilari farzandlarimiz va ularning ota-onalari qo'lidan tayyorlangan tashakkurnoma va esdalik sovg'alari bilan taqdirlanadi. Bog'cha bog'ida butunjahon daraxt ekish kuniga bag'ishlangan "Yashil maydon" aksiyasi an'anaga aylangan bo'lib, bog'cha hududini ko'kalamzorlashtirishda ota-onalar va bolalar ishtirok etmoqda. "Keraksiz narsalar uchun ikkinchi hayot" aksiyasi ota-onalar va bolalarni eski narsalardan foydali hunarmandchilik qilish variantlari va ulardan keyin foydalanish usullari bilan tanishtiradi. Kattaroq maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ko'ngillilar ota-onalari bilan birgalikda amalga oshiriladi. Bolalar bog'chasidagi ko'ngillilar harakati yaqin atrof-muhitga yordam va yordam ko'rsatishni o'z ichiga oladi. Ko'ngillilar harakati natijalariga ko'ra, ota-onalar bilan birgalikda amalga oshirilgan ishlar natijalarini aks ettiruvchi ijtimoiy yo'naltirilgan

videoroliklar yaratamiz. “Do‘st uchun o‘yinchoqlar” aksiyasi barcha ishtirokchilarga juda ko‘p ijobiy his-tuyg‘ularni olib keladi — biz ota-onalar bilan birgalikda qiyin hayotiy vaziyatga tushib qolgan bolalarga o‘yinchoqlar beramiz. Tayyorgarlik guruhidagi bolalar bilan biz kichkintoylar uchun tarbiyalanuvchilarning keyingi ijtimoiylashuviga hissa qo‘shadigan teatrlashtirilgan tomoshalar tashkil qilish maqsadga muvofiq.

Xulosa. Zamonaviy bolalar mutlaqo yangi ijtimoiy-madaniy sharoitlarda yashaydi va rivojlanadi, shuning uchun tarbiyachilar va ota-onalar oilaviy an‘analari va ma‘naviy-axloqiy tarbiya qadriyatlarini saqlash zarurati bilan duch kelishadi. Maktabgacha ta‘lim tashkilotida oilaviy an‘analari, ajdodlarimiz mehnatlari xotirasini tiklash borasida izchil ishlar olib borilmoqda. Bu borada quyidagi aksiyalarni o‘tkazish maqsadga muvofiq: “Qariyalarni-qadrlash”, “Faxriyga sovg‘a”, “Mehmon-aziz”, “Ulug‘ ajdodlar-tariximiz darg‘alari” v.h. Biz bu harakatlarimiz bilan davlatimiz tarixiga bo‘lgan munosabatimizni ko‘rsatib, yosh avlodni Vatanimiz tarixiga hurmatli munosabatda bo‘lishni tarbiyalashni maqsad qilganmiz. Bu boradagi ishlarimizni ijtimoiy tarmoqlar va veb-saytimizda faol yoritib boramiz.

Biz ta‘lim jarayonida ishtirok etayotgan barcha oilalarni rag‘batlantirish orqali guruh darajasida eng faol ishtirok etgan oilalarga minnatdorchilik va diplomlar bilan taqdirlaymiz. Bu borada nafaqat bolalar bog‘chasi darajasida, balki shahar darajasida ham — ularga sertifikatlar va sovg‘alar berilsa maqsadga muvofiq bo‘ladi [4].

Bolalar bog‘chasi va ota-onalar o‘rtasidagi hamkorlik darhol yuzaga kelmaydi — bu doimiy tuzatishlarni, uzoq va mashaqqatli mehnatni talab qiladigan uzoq jarayon. Maktabgacha ta‘lim tashkilotida ota-onalar bilan ishlashni takomillashtirish bo‘yicha amaliy amaliyotni tahlil qilsak, shuni aytishimiz mumkinki, ota-onalarning pozitsiyasi yanada moslashuvchan bo‘ldi, ular bolalarni tarbiyalashda o‘zlarini yanada malakali his qila boshladilar, bolalar bog‘chasi hayotiga faol qiziqish va ishtirok etishni boshladilar, shuningdek, o‘z farzandlariga hissiy yordam ko‘rsatishni o‘rgandilar. Ota-onalarning psixologik-pedagogik malakasi darajasi oshdi, bu esa ularning ijodiy tashabbusini rivojlantirishga va MTT xodimlari bilan hamkorlik aloqalarini yanada rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Birgalikdagi faoliyatni tahlil qilish: so‘rovlar va monitoring amalga oshirilgan ishlarning samaradorligini ko‘rsatdi. Va shuning uchun biz erishgan bosqichda to‘xtab qolmay, balki oldinga — o‘zaro ta‘sirning yangi, yanada mukammal shakllarini izlashga intilamiz.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Горвис Ю. М., Поздняк Л. Кому работают с компьютером в детском саду. Дошкольное воспитание – 1991.- № 5.
2. <https://xabar.uz/talim/talim-sifati-yutuq-kamchilik-va-muammolar>
3. Abdullaeva N.Sh. “Maktabgacha ta‘lim tashkilotlari faoliyatiga klaster tizimini joriy etishning nazariy-metodologik asoslari” maqola. Obrazovanie i innovatsionnye issledovaniya (2021 god №4)
4. Новоселова С. Л., Петку Г. П. Компьютерный мир дошкольника. – М.: Новая школа, 1997.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).